

پرسش‌ها و پاسخ‌های درس نهم جامعه‌شناسی ۳

۱- جایگاه علم در اسلام چگونه است در اسلام علم از مهمترین ارزش‌هاست از علم به عنوان هدف آفرینش یاد شده است علت برتری انسان بر فرشتگان است انسان به سبب علم خلیفه خداوند در زمین شده است قرآن کریم کتاب علم است پیامبران برای تعلیم و تربیت آدمی آن مربوط شده‌اند.

۲- در اسلام آموختن کدام علوم من شده است؟ سحر و جادو

۳- علم نافع از نظر اسلام چیست؟ علم نافع علمی است که ما را به اهداف و نزدیک کند حرکت ما را آسان کند ما را پیش‌بردد در ما روحیه حرکت ایجاد کند ما را شکوفا کند و ظرفیت‌های ما را به فعلیت برساند علم نافع علمی که به کار کشور بیاید و برای حل مشکلات کشور مفید باشد.

۴- انواع علوم نافع را بنویسید؟ علوم ابزاری که نیازهای روزمره جامعه اسلامی را برطرف می‌کنند مانند علم پزشکی و علوم فنی مهندسی علوم پایه

۵- ۲- علمی که درباره چگونگی استفاده از علوم ابزاری و اهداف ارزش‌ها و آرمان‌های انسان صحبت می‌کنند ۳- علوم که درباره حقیقت انسان و آغاز و انجام آن سخن می‌گویند ۴- علم به جامعه و تاریخ

- ۶- علوم اجتماعی در قرآن چگونه است؟ قرآن در موارد متعددی به توصیف و تبیین زندگی اجتماعی انسان ها می پردازد. به نقد و ارزیابی جوامع و فرهنگهای بشری می پردازد. جامعه آرمانی مدنظر خود را ترسیم می کند. سنت های الهی یا قوانین حاکم بر تداوم و تغییر در جوامع و مکان های مختلف را بیان می کند.
- ۷- جامعه آرمانی قرآن چه جامعه ای است جامعه ای است که در آن به عدالت و قسط رفتار می شود فرهنگ حق دارد و در آن به کسی ظلم می شود و در برابر ظلم به دیگران مقاومت می شود.
- ۸- نقش پیامبران در جامعه در دیدگاه قرآن کریم چیست؟ پیامبران برای ساختن جامعه بر اساس عدالت و قسط مبعوث شدند.
- ۹- علم مدنی در دیدگاه فارابی چیست فارابی علم اجتماعی را زیرمجموعه علوم انسانی می دانسته است.
- ۱۰- فارابی جوامع را با چه ملاک ها و معیارهای تقسیم بندی می کند؟
- ۱۱- بر اساس نوع علم اندیشه فرهنگ و رفتاری که جوامع دارند.
- ۱۲- انواع جامعه در دیدگاه فارابی را توضیح دهید. مدینه جاهله یعنی جوامعی که از علوم عقلی بی بهره اند. در این جوامع علم ابزاری می تواند وجود داشته باشد اما علمی که از ارزش ها و آرمان ها و حقیقت زندگی سخن بگوید وجود ندارد. مدینه فاضله جامعه است که بر محور علم سازمان یافته است و جامعه آرمانی است. این در مدینه فاضله به علم تجربی محدود نمی شود و علوم وحیانی و عقلانی را نیز در بر می گیرد. مدینه فاضله و مدینه ضاله جوامع هستند که در نتیجه انحراف از مدینه فاضله ۶ گرفته اند. مدینه فاسقی جامعه است که در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله به وجود آمده است در مدینه فاسقی با آنکه مردم علوم وحیانی و احرار نمی شناسند اما به آن عمل نمی کنند. جامعه ضاله جامعه است که در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می گیرد در مدینه صالح نظرات علمی پذیرفته شده در مدینه فاضله هم تعریف می گردد و آرمان ها و ارزش ها و امور غیر عقلانی آرمان ها و ارزش های اخلاقی معرفی می شوند.
- ۱۳- چرا علم مدنی فارابی از همه ظرفیت های علوم اجتماعی برخوردار است؟ ۱- به توصیف و فهم کنش ها و ساختارهای جوامع می پردازد. ۲- به تبیین و علت یابی واقعیت های اجتماعی و تحولات آنها می پردازد. ۳- نسبت به انجمن ها ارزش ها و آرمان های جوامع مختلف داوری ارزشی دارد. ۴- از نحوه رفتار و سبک زندگی کنشگران و بایدها و نبایدهای زندگی صحبت می کند.
- ۱۴- دو متفکر اجتماعی اسلامی و آثار آنها را نام ببرید. ابوعلی مسکویه مولف کتاب تجارب الامم. ابوریحان بیرونی نویسنده کتاب تحقیق ماللهند

۱۵- ابن خلدون کیست و چه دیدگاه‌هایی داشت؟ یک اندیشمند اجتماعی مسلمان که با تاثیر پذیری از قرآن به دنبال شناخت سنت‌های الهی در جامعه بود او در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش حسی و تجربی استفاده می‌کرد. عصبیت را به عنوان عامل شکل‌گیری جوامع نامی برد. علم اجتماعی را علم عمران می‌نامید.

۱۶- انواع عقل را توضیح دهید. ۱- عقل ابزاری یا تجربی که به وسیله آن پدیده‌های طبیعی و مادی مورد بررسی قرار می‌گیرند این عقل حسی است. ۲- عقل تفسیری که به وسیله آن پدیده‌های معنا دار مانند کنش اجتماعی فهمیده می‌شوند و تفسیر می‌شوند ۳- عقل انتقادی عقل است که برای داوری نسبت به مناسبت‌ها و ارتباطات اجتماعی به کار می‌رود مانند عدالت آزادی و آزادی که بین افراد وجود دارد.